

EUGENE BOZZA’NIN ODA MÜZİĞİ ESERLERİNDE OBUANIN YERİ

Zerrin TAN*

ÖZET

Bu araştırmada, müzik tarihinin son yüzyıllık dönemini kapsayan Çağdaş dönem ve müziği, oda müziğinin tarihsel gelişimi ve Çağdaş dönem müziğindeki yeri ve önemi, Fransız Çağdaş dönem bestecisi olan Eugene Bozza'nın hayatı, müzik stili, oda müziği eserleri ve bu eserlerinde obuanın yeri ve önemi anlatılmaktadır. Araştırmada, verilerin toplanması ve çözümü ile Çağdaş dönemde müzikte milliyetçilik (ulusçuluk) eğiliminin ortaya çıkışından bahsedilerek, farklı ulusların bestecileri bağımsızlıklarını savunmaya ve müziklerini Wagner'in etkisinden kurtarmaya başladıkları tanısına varılmıştır. Çağdaş dönem, yeni müziğin arayışıyla paralel olup, pek çok yöne dağılmaya başlamıştır. Oda müziği alanında oldukça önemli bir role sahip olan obua, Schumann'dan birçok çağdaş besteciye gelinceye kadar dönemin özelliklerine uygun olarak oda müziğinde kullanılmıştır. Diğer çağdaşlarına nazaran oda müziği eserleriyle ün yapmış Fransız besteci Eugene Bozza'nın; üflemeli sazlar için yazdığı oda müziği eserlerinin her şeyden önce sezgisel bir yönü vardır. Araştırma içerisinde, eserlerin bir melodik akışkanlığı ve yapısal Fransız zerafetinin yanı sıra bestecinin her enstrüman gibi obuanın olanaklarından nasıl yararlandığı örneklerle anlatılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eugene Bozza, Çağdaş Dönem, Oda Müziği, Üflemeli Sazlar Obua

PLACE OF OBOE IN THE CHAMBER MUSIC OF EUGENE BOZZA

ABSTRACT

In this study, the Contemporary period that covers the last century period of the music history and the Contemporary period music, the historical development of chamber music and the place and significance there of in the Contemporary period music, the life, music style, chamber music works of Eugene Bozza a French

* Okutman, Trakya Üniversitesi, Devlet Konservatuarı, Müzik Ana Sanat Dalı, Üflemeli Çalgılar Sanat Dalı, Obua Bölümü, zerrintan@trakya.edu.tr

Contemporary Period composer and the place and significance of hautboy in his works are discussed. In the study, it is mentioned the collection of data and analysis and the appearance of nationalism in music in the Contemporary Era and it is concluded that the composers of different nations started to defend their independence and to save their music from the influence of Wagner. In Contemporary Era, it was parallel with the search for new music and started to spread in many directions. Having a very important role in terms of chamber music, oboe was used in chamber music from Schumann to many contemporary composers in accordance with the characteristics of the era. The chamber music works that French composer, Eugene Bozza, which had gained his reputations through chamber music relative to his peers, have an intuitive aspect above all. In the study, it is explained with examples about the melodic fluidity of the works and how the composer made use of the possibilities of the oboe like every instrument besides the structural French elegancy.

Keywords: *Eugene Bozza, Contemporary Period, Chamber Music, Wind Instruments, Oboe*

1. GİRİŞ

Çağdaş dönem, müzik tarihinin son yüzyıllık dönemini kapsar. Çağlar boyunca gelişmiş ve evrimini tamamlamış müziğin yerini modern (çağdaş) müzik almıştır. Bu dönemde birçok akım ortaya çıkmıştır: İzlenimcilik (empresyonizm), anlatımcılık, yeni klasikçilik, gelecekçilik, doğacılık, ilkecilik, varoluşçuluk, folklorizm, sürrealizm, serializm, minimalizm ve caz gibi...

Çağdaş dönemde modern müzik denen yeni müzik, tonal müzik ile tüm bağlarını koparmış ve müzik tarihinde ton-dışı dönemi başlatmıştır. Tonalite; bir müzik yapıtında tüm seslerin temel bir ses çevresinde bulunması, bu temel sese göre değer kazanmasından oluşmaktadır.

Atonal müzikte, artık temel bir ses ve bu temel sese göre öteki seslerin değerlendirilmesi söz konusu olmamakta, dizideki tüm sesler eşit önemde ya da değerinde sayılmaktadır. Ritim, eski müzikte olduğu gibi, ezgi ve armoniye yardımcı bir öğe durumundan kurtarılmış, değerli bir anlatım aracı olmuştur. Ölçü çizgilerine bile gerek görülmemiştir. Bu dönemde besteciler; akım ve eğilimlerin çok yönlü olanaklarından yararlanmışlardır.

Oda müziği, geleneksel olarak bir saray odasına yerleştirilebilecek ufak bir grup enstrüman için yazılmış bir klasik müzik biçimidir. Çok genel olarak, her icracı bir parçayı çalmak üzere, az sayıda icracının çaldığı her türlü sanatsal müziği içerir. Samimi yapısından dolayı, oda müziği “dostların

müziği” olarak tanımlanmaktadır. Bir taneden beş veya daha fazla enstrüman için yazılmış kompozisyonlar, oda müziğinin esaslarıdır.

Joseph Haydn, genel olarak klasik dönemin oda müziği biçimini şu anki bildiğimiz şekline oturtan besteci olarak kabul edilir. 20.yüzyıl müziği diğer adıyla çağdaş dönem müziğinde oda müziğini öne çıkartan ve bu alanda besteleriyle ünlenen iki önemli isim: Rus Dmitri Shostakovich ve Fransız çağdaş Eugene Bozza’ dır. Her ikisi de oda müziğinde en üretken besteci unvanını almış ve oda müziği eserleri ile ünlenmişlerdir. Eugene Bozza, bir hikâyesi olmayıp, olağanüstü bir maharetle yazılmış ve bütün enstrümanların kendi özelliklerini ortaya çıkaracak müzikler bestelemiştir. Eserleri arasında birçok opera, bale müziği, büyük çaplı ve koral eserler mevcuttur. Ama dünya çapındaki ününü, özellikle nefesli sazlar için bestelediği bir çok solo ve enstrümental formasyonda yazdığı oda müziği eserleri sayesinde kazanmıştır. Eserlerine, mizah anlayışı, kıvraklığı, korkunç derecede ustalık (virtüözlük) gerektirecek yapıları taşımış, canlılıklarıyla günümüze kadar getirmeyi başarmıştır. Ünlü solistler, Bozza’ nın eserleri nadiren çalmışlardır. Ancak, buna rağmen Bozza’ nın eserleri; Avrupa ve Amerika’ daki konservatuarlarda çok duyulan besteler arasındadır.

Oda müziği alanında da oldukça önemli bir role sahip olan üflemeli sazlardan Obua; Schumann’ dan birçok çağdaş besteciye gelinceye kadar dönemin özelliklerine uygun olarak oda müziğinde kullanılmıştır. Diğer çağdaşlarına nazaran, oda müziği eserleriyle ün yapmış Fransız besteci Eugene Bozza; Obuayı, diğer dönemlerdeki bestelenmiş eserlerdeki kullanımının yanı sıra, çağdaş dönemde duygusal sahneler için bir arka plan, hüzünlü melankolik ruh halini ifade etmek için istihdam edilmiş yerlerde, klasik dönem dışı kullanımı olarak eserlerinde kullanmıştır. Obua genellikle eserlerinde pastoral ruhu çağrıştırmış ve Fransa’ daki müzikal etkileşimlerin sürecinde obuanın gelişimiyle, Fransız stilini, zarifliğini ve naifliğini eserlerine yansıtmıştır.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

Çağdaş dönem bestecilerinden Fransız besteci Eugene Bozza’ nın üflemeli sazlar için bestelediği oda müziği eserlerinin incelenmesi ve Eugene Bozza’ nın üflemeli sazlar için bestelediği oda müziği eserlerinde; obuayı, teknik ve müzikal olarak kullanmasının tespit edilmesi bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırmanın evreni, Eugene Bozza’ nın bestelemiştir.

olduğu tüm eserler, örnekleme ise Eugene Bozza'nın bestelediği olduğu oda müziği eserlerinden ibarettir.

Araştırma, Eugene Bozza'nın Üflemeli Sazlar için bestelediği oda müziği eserlerinin çerçevesinde, 19 adet obualı oda müziği eserleri ile sınırlıdır. Bu araştırma, Eugene Bozza'nın hayatı, müzik stili ve içerisinde özellikle obua olan oda müziği eserleri ile ilgili Türkiye genelinde yeterli kaynağın olmamasından dolayı, icracıyı yönlendirme ve bilgilendirme açısından önemini açık bir şekilde vurgulamaktadır.

2.1 Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada, verilerin elde edilmesinde görüşme ve alan taraması yöntemleri uygulanmıştır. Konunun içeriği ile ilgili uzman kişilerle görüşülmüş, yabancı ve yerli kaynaklardan faydalanılarak özellikle Eugene Bozza'nın oda müziği ile ilgili notaları ve kayıtları sayesinde araştırmanın amacına ulaşmak istenilmiştir.

2.2. Verilerin Değerlendirilmesi ve Analizi

Araştırmada, Eugene Bozza'nın obualı oda müziği eserlerinin 19 'u form yönünden baştan sonra incelenmiştir. Eserlerin kayıtları da bizzat incelenerek bestecinin obuayı eserlerindeki kullanımı ve obuanın eserlerindeki önemi araştırma içerisinde örneklerle vurgulanmıştır. Her eser içerisindeki obuanın tüm detaylı özelliği belirlenmiş, eserlerin icrasına yararlı olabilmek için eserler çözümlenmiştir.

3. BULGULAR VE TARTIŞMA

Eugene Bozza'nın oda müziği eserlerinde obuanın önemini gösteren bu araştırmada, bestecinin eserleri örneklerle incelenmeden önce bestecinin Çağdaş Dönem bestecisi olduğu anlatılmıştır. Bestecinin hayatı ince ayrıntılarıyla incelenerek bestecinin sanat yaşamı boyunca tahta ve bakır nefesli enstrümanlar için yazdığı eserleri ile ünlendiği kanıtlanmıştır. Ayrıca Çağdaş Dönemin özellikleri tespit edilerek, dönemin en önemli özelliği olan uyumsuz eserler gösterilmiştir. Bu dönemde besteciler akım ve eğilimlerin çok yönlü olanaklarından yararlandıkları ve hatta aynı yapıt içinde çeşitli eğilimlerin tekniklerini de kullandıkları sunulmuştur.

Çağdaş Dönemde oda müziğinin kullanımı, bestecilerin getirdiği yeniliklerle tamamen yeni müziğin bir rengi olduğu kanısına varılmıştır.

Özellikle Brahms tarafından başlatılan tonalite ve yapı arayışı, Fransız ekolü besteciler tarafından devam ettirilmiştir. Debussy, M.Ravel ve G.Faure'nin oda müziğindeki etkileri, empresyonist hareket ile ilişkilendirilebilir renk ve dokuyu oluşturmuştur. Çağdaş dönemde birçok besteci için oda müziği, atmosferik duyguyu iletmek için ideal bir araç olup, repertuarlarının çoğunu da oda müziği eserleri oluşturmuştur. Yeni tonalite modları ve doku arama eğilimine paralel olarak, oda müziğinde yeni bir başka gelişme daha vardır: Ulusçuluğun yükselmesi. Besteciler, esin ve materyal için kendi ülkelerinin ritimlerine ve tonalitelerine daha fazla başvurmuşlardır.

Eugene Bozza'nın, Güney Fransa'nın Akdeniz sahilinde Nice şehrinde doğması ve orada büyüüp yetişmesi kendisinin kariyerinde önemli bir rol oynamıştır. Eserlerinde Güney Fransa'nın doğasını, ananelerini ve kırsal yaşamını kullanarak çağdaş dönemin akımlarından "ulusçuluk" ilkesini ön plana çıkarmıştır. Eserlerine yaşadığı kırsal doğasıyla tanınan yerleri yansıtmış, bu da O'nun diğer çağdaşlarından farklı bir tarzı olmasına neden olmuştur. Fransız besteci Eugene Bozza birçok opera, bale oratoryo, kantat, konçertant, konçerto ve çok sayıda orkestra için senfoniler yazmıştır. Ancak bugün, üflemeli sazlar için yazdığı oda müziği eserleri ile tanınmaktadır. Üflemeli sazlar için yazdığı oda müziği eserlerinin her şeyden önce sezgisel bir yönü vardır. Eserlerin bir melodik akışkanlığı ve yapısal Fransız zerafetinin yanı sıra besteci her enstrümanın olanaklarından yararlanmışır.

Nefesli sazlardan obua; yüzyıllardır klasik orkestranın bir parçası olmuş ve bugün solo enstrüman olarak günümüze kadar gelmiştir. Müzik dünyasından olmayan kişiler bile insanın kalbinin kuvvetli hislerini dışarı çıkaran bu güzel sesli aleti tanıyabilirler. Obua, diğer tahta nefesli enstrümanlar arasında parlak, açık ve delici sesi ile kolaylıkla ayırt edilebilir. Tınlayışlarının şairane karakteri, nüanslı tesirler yaratmaktaki meziyetleri seslerinin cazibesi sayesinde. O'nun sesi besteciler için önemli bir araç olmuştur. Obua; Milattan önce 2800'li yıllara dayanan ilk örneklerinden özellikle Fransız büyük ustaların 17. 18. 19. yy.larda yaptığı yenilikler ve ekledikleri perdeler ile yapım ve çalma tekniği açısından tiz seslere rahatça ulaşması sayesinde modern müzikte bir anlamda önemini kazanmıştır. Çağdaş dönemde üflemeli çalgılar ailesi içinde rejistr kapasitesi ve çalma tekniği en gelişmiş olanlardan birisi obua olmuştur. Ancak flüt ve klarnet kadar süratli bir yapıya sahip değildir. Teknik olarak çağdaş dönemde çift, üç ve kurbağa dili gibi teknik yenilikler ortaya çıkmıştır. Bunun yanı sıra obua müzikal anlamda 'crescendo' (sesi giderek artırma) ve 'diminuendo'

(sesi giderek öldürme), özellikle orta seslerde olmak üzere “piano” (hafif/yumuşak ses), kullanım olarak genellikle kaygılı, acıklı, dokunaklı ve lirik temalı parçaların duygularını anlatımı için uygundur. Ünlü besteci Hector Berlioz “geçmişe ait duyguları uyandırmak yoluyla bu çalgı, bütün çalgılara üstün gelir” diyerek obuadan övgüyle bahsetmiştir. Oda müziği alanında da oldukça önemli bir role sahip olan obua, Schumann’ dan birçok çağdaş besteciye gelinceye kadar dönemin özelliklerine uygun olarak oda müziğinde kullanılmıştır.

Diğer çağdaşlarına nazaran oda müziği eserleriyle ün yapmış Fransız besteci Eugene Bozza, obuayı diğer dönemlerdeki bestelenmiş eserlerdeki kullanımının yanı sıra çağdaş dönemde duygusal sahneler için bir arka plan, hüzünlü melankolik ruh halini ifade etmek için istihdam edilmiş yerlerde ve klasik dönem dışı kullanım olarak eserlerinde kullandığı araştırmada sunulmuştur. Diğer yandan bu dönemin özelliğine uygun çok bestecinin kullandığı ters pozisyonlar, atlamalar ve legato (bağlı) çalım şekilleri gösterilmiştir. Besteci dilli ve teknik olarak virtüöz ite gerektiren pasajlardan çok ezgisel tatlı “cantabile” (şarkı söyler gibi) temalarda obuayı asıl karakterine uygun bir şekilde kullandığı gösterilmiştir. Kayıtlardan edinilen bilgiler sonucunda özel efektler yaratmak istediğinde oldukça kullanışlı olan obuanın üst oktav seslerini kullanmıştır. Eugene Bozza eserlerinde obuayı diğer enstrümanlarla kombine etmiş ve aynı zamanda bir melodiyi veya açıklayıcı bir geçidi devralmak için ve diğer enstrümanların üstüne empoze etmek için kullanmıştır. Obua, genellikle eserlerinde pastoral ruhu çağrıştırmış olup Fransa’daki müzikal etkileşimlerin sürecinde obuanın gelişimiyle Fransız stilini, zarıflığını ve naifliğini eserlerine yansıtmıştır.

Eugene Bozza’nın obualı oda müziği eserleri maddeler halinde gösterilmesi aşağıdaki şekildedir:

- Obua ve korangle için düet “Shepherds of: Provence” (Provence’ nin Çobanları)
- Obua, klarnet ve fagot için “Siciliana” trio
- Flüt, obua, klarnet, fagot ve korno için kuintet “Varitions Sur un Thème Libre Op.42” Bir Tema Üzerine Varyasyonlar
- Flüt, obua, klarnet, fagot ve korno için kuintet “Scherzo”
- Obua, klarnet ve fagot için trio “Suite Brève en Trio”(Trio için Kısa Bir Süit)
- Flüt, obua, klarnet ve fagot için kuartet “Trois Pièces Pour Une Musique De Nuit” “Bir Gece Müziği için Üç Parça”

- Keman, viyola, çello, bakır ve tahta, üflemeliler, arp ve kontrbas için oda orkestrası
- 2 obua,2 klarnet,2 fagot ve 2 korno için oda senfonisi
- Flüt, obua, klarnet, fagot, korno, arp, çelesta ve piyano için oda senfonisi
- Flüt, obua, klarnet, fagot için kuartet “Serenad”
- Flüt, obua, klarnet, fagot ve korno için Kuintet “Pentahony”
- Flüt, obua, klarnet, fagot ve korno için 4 bölümden oluşan parça
- Flüt, obua, klarnet, fagot, korno, trompet ve trombon için parça
- Flüt, obua, klarnet ve fagot için Sonatin
- Obua ve piyano için Sonat
- 2 obua,2 klarnet,2 korno,2 fagot için “Oktaphony” adında oda müziği
- Obua ve fagot için düet, “Contrastes II” “Karşıtlık II”
- Keman, nefesliler, arp ve çelesta için “Divertiment” “Eğlence Müziği”
- Obua ve flüt için 3 düet

1930 yılında yazmış olduğu “Shepherds of Provence” (Provence’ nin Çobanları) obua ve korangle (İngiliz kornosu) için keyifli bir düettir. Fransız besteci bu eserde iki akraba aleti birbirine çok iyi kombine etmiştir. Eser, doğup büyüdüğü Nice şehrine yakın olan Güney Fransa’nın Akdeniz sahilinde bir şehir olan Provence’ den ismini almıştır. Bu özel parçayı “Cincinnati Senfoni Orkestra”sında obuacı ve İngiliz Korno sanatçısı Albert Androud’a ithaf etmiştir. A. Androud “Vade-mecum of the Oboist” obuacıların her şeyi diye adlandırılan bir kitap derlemiştir. Kitap, gerçekten ismi gibi obuacıların her şeyi olabilecek literatürü kapsamaktadır. Bozza, bu düet eserinin Albert Androud’ in kitabına eklemesi gerektiğini vurgulamıştır. Programatik bir başlığı olan eser 4 bölümden parçayı oluşur. Her bölüme çobanın hareketleriyle ilgili başlıklar koyan Bozza, Ana vatani olan Güney Fransa’nın kırsal bir ilinde bir Çobanın hayatını dinleyicilere hayal ettirmek istemiştir. Obuanın ön planda olduğu 1947 yılında yazdığı “Varitions Sur un Thème Libre Op.42” Bir Tema Üzerine Varyasyonlar adlı eseri; flüt, obua, klarnet, fagot ve korno üflemeli beşlisi için yazdığı önemli ve bilinen eserlerinden birisidir. Eser, 7 varyasyondan oluşup her bölümde farklı bir çalgının öne çıktığı gibi bazı bölümler ya da kısımlarda da obua diğerlerine göre bu eserde de daha ön plandadır. Fakat bu tür kısımlar eserin genelinde obuanın ayrı bir önemi olduğunu göstermez. Tüm çalgılar eşit önemdedir ve bazı varyasyonlarda hep birlikte çalınan kısımlar vardır. Obua genellikle

tamamlayıcı unsur olarak bulunur ve renk açısından hem flüt hem de klanet ile birlikte ezgisel çizgilerin tamamlanmasına yardımcı olur. Hem armonik yapının tamamlayıcısı hem de dokunun ve temanın daha sıkı işlenmesi açısından obua oldukça önemlidir. Ancak bu önem diğer çalgılar için de geçerli olduğundan karakteristik özelliği haricinde diğer enstrümanlardan baskın değildir. Birinci kısım olan Andantino’ da temanın sergilenişinde komonun girişinden sonra obua, 3.ölçüde unison olarak diğer tahta nefeslilerle birlikte çalar. Bölüm, 2/4 ve 3/4’lük olarak değişir. 10. Ölçüde flüt ile birlikte soloyu ele alır ve burada flütün tonu obuanın yumuşak tınısının gerisinde duyulur. İki çalgının birleşiminde obua daha ön plandadır. Bu bölümde obua partisi genel olarak bağlı ve melodik bir biçimde sergilenmiştir.

Örnek 1: Eugene Bozza’nın “Varitions Sur un Thème Libre Op.42” Bir Tema Üzerine Varyasyonlar adlı eseri’nden Bir Kesit

The image shows a page of a musical score for 'Variations Sur un Thème Libre' by Eugene Bozza, Op. 42. The score is for a quintet of wind instruments: Flute, Oboe, Clarinet in Bb, Horn in F, and Bassoon. The tempo is marked 'Andantino' (60-70). The score shows the first few measures of the piece, with the flute and bassoon parts being the most prominent. The score is in 2/4 time and features a key signature of one sharp (F#). The title of the piece is 'VARIATIONS SUR UN THÈME LIBRE' and it is for 'Quintette à vent'. The composer's name 'Eugène BOZZA' and 'Op. 42' are also visible.

Eugene Bozza nefesli çalgılar beşlisi (flüt, obua, klanet, fagot ve korno) için “Scherzo” sunu 1944 yılında yazmıştır. Eser ismini aldığı “Scherzo” biçiminde şakacı ve hızlı bir tempoda (Allegro vivo)’da tek

bölüm olarak yazmıştır. Eser 2/4'lük ölçüdedir. Kromatik dizilerin yoğun olarak kullanıldığı hızlı, akıcı ve kısa bir bölümdür. Eser bütünüyle bir nevi Rus Besteci Nikolai Rimsky Korsakov'un "Flight of the Bumblebee" (arı uçuşu) eserini anımsatmaktadır. Bozza bu kromatik dizilerle bu bölümde enstrümanların teknik kapasitelerini ön plana çıkarmak istemiştir. Flüt ve karnetin karşılıklı diyaloglarla başlattığı giriş, sırayla yükselen kromatik dizi ile ana temaya bağlanır. İlk olarak flüt daha sonra da obuanın sırayla çaldığı ve karşılıklı olarak tekrarladıkları altılamalı hareketler ve melodileri, crescendo/decrescendo (sesi gürleştirip, azaltma) yaparak deniz dalgası gibi gelgit hareketleri karnet, fagot ve kornonun akıcı eşliği ile desteklenmiştir.

Araştırmada, obuanın hem flüt hem de karnet ile diyalog içinde olduğu gösterilmiştir. Obuanın flüt ve karnet arasındaki geçişlerde köprü olarak kendi görevini tamamlamasının yanı sıra birlikte çalınan altılamalarda armonik yapıyı da tamamlayan bütünlüğü sağladığı sunulmuştur.

Örnek 2: Eugene Bozza'nın Scherzo İsimli Üflemeliler İçin Yazdığı Eserinden Bir Kesit

The image shows a page of a musical score for Eugene Bozza's "Scherzo" (Op. 48). The score is for a woodwind quintet, with staves for Flute, Clarinet in B-flat, Bassoon, and Horn in F. The tempo is marked "Allegro vivace" and the time signature is 2/4. The score features complex, rapid chromatic passages and dynamic markings such as "cresc." and "decresc.". The title "SCHERZO" and the composer's name "EUGENE BOZZA" are prominently displayed at the top of the page.

Toplanan veriler sonucunda Eugene Bozza'nın yaşamının son yıllarında müziği bırakmadığı ve bestelerine hayatını kaybedene kadar devam ettiği tespit edilmiştir. Eugene Bozza, bu eserler ile tahta nefesli enstrümanlar arasındaki uyumu ortaya çıkardığı gözlemlenmiştir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

19. yüzyıl sonlarına doğru müzikte modern bir çağın başlamasıyla Wagner'in ölümünden sonra O'nun müziğine karşı bir tepki doğmuştur. Müzikte ezgi, armoni, ritm gibi temel öğeler birbirine karıştırılmış, tonal müzik ile tüm bağlar koparılmıştır. Bu süreç içerisinde müziğin her alanında olduğu gibi oda müziği alanında da önemli gelişmeler yaşandığı görülür.

Oda müziği çalmak solo veya senfonik eserleri çalmak için gereken becerilerden daha farklı bir müzikal ve sosyal beceri gerektirir. Müziğin 20. Yüzyılın ilk zamanlarından çağdaş dönemin akla gelebilecek akımlarını kapsadığı sürece kadar çok sayıda oda müziği eseri ortaya çıkmış, besteciler temel karakteristiklere meydan okuyan eserler yaratmışlardır. Eserler genel olarak tonaldır ancak pek çok uyumsuz armoniyi içerir ve evde çalınabilecek müzik fikri ortadan kalkmıştır. Geleneksel olarak besteciler notaları yazar ve icracılarda bunları yorumlamışlardır. Ancak çağdaş dönemde bu durum bu şekilde olmamıştır. Besteciler icracılara şiirsel, gizemsi talimatlar yazmakta ve icracılarda bu yeni 'sezgisel' müzik biçimi ile doğaçlama yapmışlardır.

Yüzyılın tüm akımlarına tanıklık etmiş ve eserlerinde yukarıda bahsedilen 'sezgisel' biçimi ortaya çıkaran Fransız Çağdaş Besteci Eugene Bozza, dünya çapındaki ününü özellikle nefesli sazlar için bir çok enstrümantal formasyonda yazdığı oda müziği eserleri sayesinde kazanmıştır. Bu eserler genel olarak esrarengiz olduğu kadar da çekicidir. 20. Yüzyıl Fransız oda müziğinin dışa vurumcu ve melodik tarzından fedakârlık etmeden virtüözlük derecesine varan teknik ustalık gerektiren eserler bestelemiştir. Bütün enstrümanların kendi özelliklerini ortaya çıkaran besteci kullanım olarak genellikle kaygılı, acıklı, dokunaklı ve durgun duyguların ifadesinin anlatımı için, ses rengine uygun olarak obuaı tercih etmiştir. Çağdaş dönemde oda müziğinin gelişimi ve Bozza'nın ustalık gerektirecek eserlerine çalma tekniği özellikle tiz seslere rahatça ulaşması ve melankolik ruhu sesleriyle ön plana çıkarması açısından obuaı oda müziğinde bir anlamda önem kazanmıştır. Yapılan bu araştırmada, tüm yukarıda anlatılan konular, toplanan veriler ve elde edilen kaynakların incelenmesi sonucunda belli bir üslup çerçevesinde kombine edilerek anlatılmıştır. Eugene Bozza'nın hayatı, müzik stili, oda müziği eserleri ve bu eserlerde obuanın olanakları, teknik yapısı ve eser içerisindeki bütünlüğü sağlayıcı temaları araştırma içerisinde incelenmiştir. Sonuç olarak, oda müziğinin icrasının bir uzmanlık alanı olması ve pek çok icracı başarılı bir oda müziği müzisyeni olması için gereken uzmanlık teknikleri hakkında bilgi edinmeleri

gerektiği için çalıcıya büyük ölçüde ışık tutmuş ve vereceği katkıyla amacına ulaşmıştır.

KAYNAKÇA

Aktüze, İ. Müziği Anlamak Ansiklopedik Müzik Sözlüğü, Pan Yayıncılık, İstanbul 2003

Bozza, E. "Scherzo Op.48", Partition et Parties Réunies, Copyright by Alphonse Leduc, Editions Musicales 175,rue Saint Honoré,75040,Paris 1944

Bozza, E. "Trois Pièces Pour Une Musique de Nuit", Partition et Parties Réunies, Copyright by Alphonse Leduc, Editions Musicales 175,rue Saint Honoré,75040,Paris 1954

Bozza, E. "Variations Sur un Thème Libre", Partition et Parties Réunies, Copyright by Alphonse Leduc, Editions Musicales 175,rue Saint Honoré,75040,Paris 1943

Bozza, E."Suite Brève en Trio", Partition et Parties Réunies, Copyright by Alphonse Leduc, Editions Musicales 175,rue Saint Honoré,75040,Paris 1947

Özgür, Ü. Pentatonik Müzik ve Dünya Müziğine Etkileri, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:14,sayı:1. 2001

Say, A. Müzik Sözlüğü, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara 2002

Uluç, Özden, M. Müzik Sözlüğü, Yurt renkleri Yayınevi, 3.Basım, Ankara 2006

Ventus, S."Musica Para Divertirse",director: Carlos Miguel Prieto, Urtext Digital Classics, JBCC O27,México 1999